148039 - Bayram nasıl kutlanır?

Soru

Müslüman bir aile bayramı nasıl geçirmesi gerekir? Katılması gerekli olan aktivite nedir? Karı koca birlikte her hangi bir yerde güzel bir ziyafet çekebilirler mi? Alimler bayramı nasıl kutlarlar?

Detaylı cevap

,

Şüphesiz bayram günleri, sevinç ve neşe günleridir. Ancak bu günlerde yapılacak bir takım ibadetler, adab ve adetler bulunmaktadır. Bunlardan bazıları ise şu şekildedir:

Yıkanmak. Bu uygulama bazı sahabelerden sahih olarak aktarılmıştır. Zira bir adam Ali Radiyallahu anhu'ya yıkanmayı sorar. Ali Radiyallahu anhu: istersen her gün yıkanırsın. Bunun üzerine adam bunu kastetmiyorum güne özel yıkanmayı soruyorum dedi. Bunun üzerine Ali Radiyallahu anhu: "Cuma günü, Arefe günü, Kurban bayramı ve Ramazan bayramı" der. (Musned İmam Şafii s.385) Elbani İrva el Ğalilde sahih demiştir. 1/176

Güzel ve yeni elbise giyinmek. Abdullah bin Ömer Radiyallahu anhuma şöyle dedi: Ömer Radiyallahu anhu, çarşıda satılan ipekten bir cübbe alır, Rasulullah Sallallahu aleyhi vesellem'e getirir ve şöyle der: Ey Allah'ın Rasulu! Bu cübbeyi satın alın bayram günlerinde ve heyetleri karşılarken giyinirsiniz. Rasulullah Sallallahu aleyhi vesellem şöyle dedi: "Bu elbise, (ahirette) nasibi olmayan kişilerin elbisesidir." (Buhari 906. Muslim 2068)

İmam Buhari, bu hadisin başlığını " Bayram günlerinde süslenme babı" olarak vermiştir. Bu onlarda bayram günlerde güzelleşmek ve süslenmek meşhur bir uygulama olduğunu göstermektedir. (el Muğni 2/370)

Şevkani Rahimehullah şöyle dedi: "Bu hadisten anlaşıldığına göre; bayram günlerinde süslenmek ve yeni elbiselerin giyilmesi meşrudur. Ayrıca Rasulullah Sallallahu aleyhi vesellem,

Ömer Radiyallahu anhu'nun görüşünü onaylamış sadece ipek olduğu için kabul etmemiştir." (Neyl evtar 3/284)

Sahabelerin döneminden bugünümüze kadar insanlar bunu uygularlar. İbn Recep el Hanbeli Rahimehullah şöyle dedi: Beyhaki sahih bir senet ile: Nafi' bin Ömer, bayramlarda en güzel elbiselerini giydiğini aktarmaktadır.

Ayrıca şöyle dedi: bu süslenme; namaza gidene, evde oturana, kadın ve çocuklar için de geçerlidir. (Fethul Bari İbn Recep 6/68-72)

Bazı ilim ehli şöyle dedi: İtikafta bulunan kimse itikaf ettiği elbisesiyle çıkar. Ancak bu görüş tercihli bir görüş değildir.

Şeyh İbn Useymin Rahimehullah şöyle dedi:

Kişi, ister itikafta bulunsun ister bulunmasın sünnet olan güzel elbisesiyle çıkmasıdır.

Kokuların en güzelini sürmek. İbn Ömer Radiyallahu anhu'dan rivayet edildiğine göre; kendisi Ramazan bayramında koku sürünürdü. (Firyabi 83)

Malik şöyle dedi: İlim ehlinden işittiğime göre her bayramda süslenmeyi ve koku sürünmeyi müstehap görürlerdi. Ancak bu süslenme ve koku sürünme; kadınlar için eşlerine ve mahremlerine karşı evde olur. (Mevsua fıkhiye 31/116)

Yine aynı şekilde temizlik, kılları almak, kötü kokuları gidermek gibi kişisel bakım hem namaza çıkanlar için hem de evde oturanlar için geçerlidir.

Ancak kadınlar çıktıklarında süslenmezler bilakis normal elbiselerle çıkarlar. Koku sürmezler, aynı şekilde yaşlı kadınlar da buna riayet ederler. Kadınlar, erkeklerle karışmazlar bilakis uzak bir tarafta dururlar.

Tekbir getirmek. Ramazan bayramında Hilal'in gözükmesinden itibaren tekbir getirmek sünnettir. Zira yüce Allah şöyle buyurdu: "(O sayılı günler), insanlar için bir hidayet rehberi, doğru yolun ve hak ile batılı birbirinden ayırmanın apaçık delilleri olarak Kur'an'ın kendisinde indirildiği Ramazan ayıdır. Öyle ise içinizden kim bu aya ulaşırsa, onu oruçla geçirsin. Kim de

hasta veya yolcu olursa, tutamadığı günler sayısınca başka günlerde tutsun. Allah, size kolaylık diler, zorluk dilemez. Bu da sayıyı tamamlamanız ve hidayete ulaştırmasına karşılık Allah'ı yüceltmeniz ve şükretmeniz içindir." Bakara/185

Sayıyı tamamlamak, orucu tamamlamaktır. Bitimi ise imamın hutbeye çıkmasıyladır.

Kurban bayramında ise: Tekbir getirmek, Arefe gününün sabahından başlayarak Teşrik günlerinin sonuna kadar devam eder. Bu da Zilhiccenin 13.günüdür.

Ziyaretleşme. Yakınları, komşuları ve arkadaşları ziyaret etmekte sakınca yoktur. İnsanları bu uygulamayı alışkanlık haline getirmiştir. Hatta bu bayram namazından dönerken farklı bir yoldan dönmenin hikmetlerinden olduğu söylenmiştir.

Nitekim bir çok ilim ehli, bayram namazına bir yoldan gidip başka bir yoldan dönmenin sünnet olduğunu söylemişlerdir. Cabir bin Abdullah Radiyallahu anhuma'dan rivayet edildiğine göre Rasulullah Sallallahu aleyhi vesellem bayram günlerinde yolunu değiştirirdi." (Buhari 943)

İbn Hacer Rahimehullah bunun hikmetlerini şöyle anlatmıştır: canlı ve ölü yakınlarını ziyaret etmek ve akrabalarına iyilik yapmak içindir. (Fethulbari2/473)

Kutlama: Mübah olan her hangi bir sözcükle olur. En faziletlisi: " Allah bizden ve sizden kabul etsin" demektir. Çünkü bu kutlama şekli sahabelerden aktarılmıştır.

Cubeyr bin Nufeyr şöyle dedi: Rasulullah Sallallahu aleyhi vesellem'in sahabesi bayram gününde karşılaştıklarında birbirlerine: Allah senden ve benden kabul etsin. İbn Hacer bunun senedi hasen olduğunu söylemiştir 2/517

Malik Rahimehullah' a şöyle soruldu: birisi kardeşiyle buluştuğunda "Allah benden ve senden kabul etsin" derse mekruh olur mu? O, hayır, mekruh olmaz dedi. (Munteka Şerh Muvatta 1/322)

Yeme ve içmede geniş davranmak.

Bayram günlerinde güzel yemeklerden yemek ve bol yemekte sakınca yoktur. İster bu evde olsun ister ev dışında bir lokantada olsun mubahtır. Ancak içki içildiği bir lokantada olması caiz

değildir. Ayrıca müziğin hakim olduğu veya adamların kadınları gördüğü ortam olması caiz değildir.

Bazı ülkelerde orman veya denize piknik yapmak daha iyi bir fikir olabilir zira erkek kadın karıştığı ve şer'i yasakların işlendiği ortamlardan uzaklaşmış olunur.

Nebeyşete el Hezli Radiyallahu anhu'dan rivayet edildiğine göre Rasulullah Sallallahu aleyhi vesellem şöyle dedi: "Teşrik günleri; yeme, içme ve Allah'ı anma günleridir" (Muslim 1141)

Mübah olan eğlence: aileyi orman veya denize piknik için götürmek, güzel yerleri gezmek veya mübah oyunların olduğu yerlere gitmekte sakınca yoktur. Ayrıca müzik içermeyen şiirleri dinlemekte de sakınca yoktur.

Aişe Radiyallahu anha'dan rivayet edildiğine göre şöyle demiştir: Rasulullah Sallallahu aleyhi vesellem bir gün bana geldi o sırada yanımda Buas şarkısını söyleyen iki cariye vardı, yüzünü çevirerek yatağın üzerine uzandı, daha sonra Ebu Bekir girdi ve şöyle dedi: Rasulullah'ın yanında şeytan zurnası mı? diyerek beni azarladı. Rasulullah Sallallahu aleyhi vesellem: onları bırak dedi. Ne zaman ki Rasulullah Sallallahu aleyhi vesellem uykuya daldı onlara işaret verdim çıktılar. Bayram gününde Sudanlılar, kılıç kalkan oyunu oynarlardı, Rasulullah Sallallahu aleyhi vesellem izlemek ister misin? diye sordu, ben de evet! dedim. Beni arkasına aldı yanağım onun yanağın üzerindeyken onları izledim. Ve şöyle derdi: "oyuna devam edin Ey Erfide oğulları!" Ben sıkılınca, bana yeter mi diye sordu. Ben de evet dedim. "O zaman git dedi". (Buhari 907-Muslim 829)

Başka bir rivayette: Aişe Radiyallahu anha, Rasulullah Sallallahu aleyhi vesellem'in o gün şöyle dediğini rivayet etti: "Yahudiler, dinimizde genişlik olduğunu bilsinler, ben hanif müsamahakar bir dinle gönderildim" (Musned Ahmed 50/366)

Bu hadise göre bayram günlerinde sevinmek ve bunu göstermek dinin şiarlarındandır. (Fethulbari 2/514)

İbn Useymin Rahimehullah şöyle dedi: insanların bayram günlerinde hediyeleşmeleri, birbirlerini ziyafete davet etmeleri, toplanarak sevinmeleri, sakıncası olmayan adetlerdendir.

(36856) nolu sorunun cevabında bayram günlerinde meydana gelen bir takım hatalar hakkında bilgi verilmiştir. Lütfen bakınız. Yüce Allah'ın bizden ve sizden salih amellerimizi kabul etmesini umar, bizi dünya ve ahiretin hayrına hidayet etmesini dileriz.

En doğrusunu Allah bilir.